

1724 Søknad om å slippe skatt

Gården Ulstad (østre) i Hegra ble lagt i ruiner gjennom brann i 1722. Eieren på det tidspunktet var John Pedersen som hadde tilkommet gården gjennom giftermål med enken etter forrige eieren. Han het Nils Pedersen, født i 1660. Nils gifter seg med Marit Siverstdatter Solem, og gården betaler i 1711 skatt med grunnlag i fire personer. Så i 1719 begynner ”skjebnen” å innhente folket på Ulstad. Først dør sønnen, Sivert. Deretter faren og husbonden, han Nils - samme året. Enka, Marit - gifter seg som nevnt med John Pedersen, som omtrent ikke har overtatt gården, før den brenner ned. Så begynner slitet med å bygge den opp igjen, og når den står ferdig dør Marit. Det skjedde mye vondt på Ulstad på kort tid.

Mer skal jeg ikke ta med om Ulstad i denne omgangen, men gjengi en søknad John sendte om å slippe å betale skatt, nettopp med grunnlag i ovennevnte brann. Brannen skjedde i 1722, men søknaden ble først sendt den 5. mai i 1724, og ble innvilget for 2 år (”2 års skattefridom”) den 9. desember samme året. Undertegnede har tatt meg litt kunstnerisk frihet og pyntet på enkelte ord for å gjøre språket litt lettere å lese, men hovedsakelig er setningene og tekstopbygningen intakt, dog noe forkortet. Søknaden viser med all tydelighet hvilken overdreven ærbødighet, kombinert med ydmykelse - som lå i normene på den tiden.

Deres Excellence
Høyædle og Velbaarne
Høyædle, Velædle og Velbyrdige
Naadige og Høygunstige Herrers

Som ved en ulykkelig Ildebrann ut i året 1722, på den da av meg boende og Johan Wessels arvinger tilhørende gård, her i Stjørdalen beliggende, Ulfstad kalt, skyldende 1 Spand, for meg arme, fattige og elendige menneske – meget ynkelig passere – ble i aske nedlagt, til sammen med gården alt jeg eide, så jeg dessverre nå ved en slik ulykke ikke har underhold for meg med fattig kone og umyndige barn, langt mindre til å betale skatt og rettigheter av, understår meg derfor allerdypest Soumission og i anledning av deres konglige majestets aller nådigste skattebrev ommeldelse, underdaning og aller ydmykest å be deres excellence og nådige høye herrers høygustige forsorg til 2 års skattefrihets nytelse, at må være recommanderet.

Guds overflødhets miskund, vil upåtvilig viselig belønne sådan nådig hjelp imot meg fattige og elendige bedrøvede menneske, liksom dersom fremdeles blir suckende jeg som med underdanig Soumission lever.

Deres Excellence
Høyædle og Welbaarne – Høyædle, Welædle og Welb.
Naadige og Høygusntige Herrers
Undernanigste og Allerydmygeste Tiener.
Ulfstad i Stjørdalen, d. 5te Maij 1724

Joen Ulf J.Ulstads
Nafn